

Brief aan de FNV: Naar een landelijke aktie.

Federatie-afdelingsbesturen Delft, Den Haag en
Wageningen

aan alle afdelings- en distriktsbesturen van de FNV
aan de hoofdbesturen en bondsraden van alle bij de
FNV aangesloten bonden
aan de Federatieraad en het Federatiebestuur van de
FNV aan de redactie van de Vakbondskrant

Delft, Den Haag, Wageningen,
9 oktober 1983

Beste vrienden en vriendinnen,

Bij het besluit om jullie deze brief te sturen zijn wij niet over één nacht ijs gegaan. Toch ligt deze brief nu voor jullie; deze brief bevat een dringende oproep om stappen te zetten in de situatie waarin we feitelijk allemaal, vrijwel heel Nederland, zijn komen te verkeren. Een situatie die ons steeds meer benauwt, en die om daden vraagt, voor het te laat is...

Na twee jaar regeren wordt het met de dag duidelijker dat het kabinet-Lubbers zich heeft opgemaakt voor de frontale aanval op ... ja, waarop eigenlijk niet?

Dat laatste lijstje kan vrij klein zijn, en behoorlijk overzichtelijk. Als we zouden moeten opsommen wat wél onder vuur genomen wordt, dan komt dat heel anders te liggen. In grote trekken kun je zeggen - zeker met de onlangs gepresenteerde Miljoenennota

dat deze regering definitief omvèr wil halen wat door de arbeidersbeweging in tientallen jaren is opgebouwd. Alle lonen en alle uitkeringen dreigen van elkaar losgekoppeld te worden. De sociale minima - de 'zwaksten in de samenleving' (hoort u het de politici nog zeggen?) - worden bedreigd met een koopkrachtdaling - in één klap! - van zo'n 6 à 7% (namelijk een korting met 3½% en het niet uitbetalen van de prijskompensatie van ± 3%). Jongeren, een groep die niet bepaald veel toekomstperspektief heeft, krijgen kortingen op de minimum-(jeugd-)lonen, bijstand/RWW, studiebeurzen in de maag gesplitst, terwijl nog maar kort geleden aan werkloze schoolverlaters de toegang tot de WWV werd ontzegd. Een groeiend deel van de intussen bijna 1.000.000 werklozen bestaat uit jongeren.

Het lijkt wel alsof ieder moet boeten voor de situatie waarin hij of zij is terechtgekomen. Werklozen steeds minder uitzicht op een baan, en daarbovenop kortingen op hun uitkering, sollicitatieplicht en strafkortingen. Arbeidsongeschikt verklaarden die al een stuk van hun gezondheid hebben ingeleverd en hun baan al kwijt zijn, worden vervolgens geconfronteerd met de steeds beruchtere methode

van het 'afschatten', en - ook los daarvan - met inkomensverlagingen. Zieken - alsof je voor je lol ziek bent! - worden tot steeds hogere kosten gedwongen (ziekenfondspremie, ziekenfondsknaak, andere gezondheidszorgtarieven), terwijl ook hun inkomen omlaag gaat, en de regering intussen 'hardop nadenkt' over het achterwege laten van opbouw van vakantiedagen tijdens ziekte.

We zijn het zat, méér dan zat!

Dat gevoel zou ons vast niet zo hoog zitten, als we om ons heen konden zien dat alle ingeleverde stukken inkomen en alle andere bezuinigingen daadwerkelijk ten goede waren gekomen aan de werklozen, de arbeidsongeschikten, de zieken, de bejaarden, de gehandicapten, de jongeren ... maar dat is gewoon niet het geval! Ook het Centraal Plantbureau geeft dat in de Macro-Economische Verkenningen ronduit toe: ± 2% van al het ingeleverde geld is besteed aan arbeidstijdverkorting (waarbij door het CPB niet wordt vermeld of dat linea recta meer werkgelegenheid betekent). 98% is besteed aan bedrijfsrendementen, winstherstel...

Dat laatste kun je ook wel merken. De écht groten hebben niet of nauwelijks problemen met het instorten van de koopkracht; daarvoor zijn ze veel te internationaal georiënteerd en weten ze veel te goed de wegen te vinden om toch hun kapitale winsten bij elkaar te schrapen. Hoe kan anders verklaard worden dat het kleine Nederland al jarenlang de grootste investeerder is in zowel het Amerikaanse als het Westduitse bedrijfsleven?

Waar er in Nederland wèl geïnvesteerd wordt, gaat dat maar al te vaak gepaard met uitstoot van arbeidsplaatsen: automatisering is dan het trefwoord. En of het nu goed of slecht gaat met de economie, de banken gaat het altijd voor de wind. Het geld dat door ons, de Nederlandse bevolking, bij elkaar wordt gewerkt, of op een andere manier gewoon van ons is (aardgasopbrengsten bijvoorbeeld), voor het grootste deel, verdwijnt dat geld gewoonweg, de grens over en/of anderszins in de zakken van enkelen.

De meesten van ons zullen het er snel over eens zijn dat het CDA, en vooral de WD, daarvoor in de regering zitten; in ieder geval niet - al hun mooie woorden ten spijt - om daadwerkelijk te regeren ten bate van de Nederlandse bevolking. Het is al jammer genoeg dat veel te veel van onze kollega-vakbondsleden toch op die partijen stemmen. Hoe je het ook wendt of keert: uiteindelijk

DE URGENTIE VAN HET VAKBONDSOFFENSIEF

gaat dat toch ten koste, niet alleen van hun portemonnee, maar ook van hun voorzieningen, hun gezondheid, hun welzijn, hun toekomst.

De vakbond zou daarover best wat meer opheldering mogen brengen onder de mensen!

Een laatste ding over de ontwikkeling van dit moment en de nabije toekomst.

Een middel voor een regering om haar plannen door te drijven is het tegen elkaar uitspelen van alle groepen die op de nominatie staan om gepakt te worden. Dat is bij ons allen natuurlijk bekend; onder andere daarom is de vakbeweging ontstaan. Maar de regeringstaktiek van de afgelopen tien jaar heeft wel gewerkt: overal om ons heen is te zien dat potentiële slachtoffers elkaar het leven zuur maken in plaats van gezamenlijk te strijden tegen de gezamenlijke vijand(en). Dat feit, en de doorvretende verpaupering - met name in de armste wijken van de grote steden - maken de weg vrij voor duistere klubjes die met demagogie, laster, bedrog en mensenhaat door weten te dringen in allerlei vertegenwoordigende organen. In dit oprukken van bruin en zwart (de kleuren van het fascisme - red.) kunnen, mogen, willen wij ook niet berusten.

Als FNV staan we op een tweesprong.

Gaan we nog langer door om met de beste bedoelingen te overleggen met deze regering en de werkgevers, te onderhandelen, daarbij prijkscompensaties of zelfs méér dan dat als onderhandelingsobject in te zetten, om er tenslotte achter te komen dat onze goede bedoelingen wéér misbruikt worden, de regering en de werkgevers wéér niets beloven, maar wél weer de centen opstrijken, de werkloosheid nog verder toeneemt, de sociaal zwaksten opnieuw gepakt worden, en de FNV tenslotte wéér met ledenverlies gekonfronteerd wordt? Of gooien we nu het hek dicht, zeggen we 'tot hier en niet verder!', pakken we de handschoen op en gaan we werken aan een massale informatie-campagne die opheldering verschaft, die de uitbuiters aanklaagt, die de uitgebuitenen verenigt?

Inmiddels hebben onze drie FNV-afdelingen de laatste weg gekozen. Wij hebben de handschoen opgenomen.

Daar al maanden geleden duidelijk was wat er met Prinsjesdag over ons heen zou komen, hebben wij - ieder voor zich - besloten om van Prinsjesdag een aktiedag te maken. Wij hebben dat van het begin af aan gezien als een vervolg op de FNV-manifestatie van 11 juni in Utrecht; een vervolg dat ook voor de FNV-leiding noodzakelijk werd geacht. In de vergaderingen van de Federatieraad onmiddellijk na 11 juni en op 11 juli werd daarom besloten om te lobbyen onder de politieke partijen teneinde de plannen van de regering de voet dwars te zetten, in het najaar een conferentie te houden over het stelsel van sociale zekerheid, en in het hele land ledenraadplegingen te houden - te beginnen op Prinsjesdag - over de Miljoenennota en het antwoord van de FNV daarop.

Over deze vervolg-initiatieven waren wij zéér verontrust. Wij meenden - en menen nog steeds - dat dat niet voldoende is, niet voldoende kan zijn. De houding van met name de regeringspartijen op 12 september (toen zij met de FNV debatteerden in Amersfoort) heeft ons in die verontrusting bevestigd. De arrogantie van de macht zat tegenover onze

vertegenwoordigers. Maar onze verontrusting werd met name ingegeven door het feit dat niet de reële machtsfactor die de vakbeweging kan zijn; werd gemobiliseerd en ingezet: de massale ledenaanhang. Onderhandelen met deze regering en de werkgevers en het aandragen van alternatieven zijn op zich prima, als zij maar geschieden vanuit een positie van macht. Die machtsfactor dreigde echter niet gemobiliseerd te worden. Wij vinden dat dat de komende tijd juist met alle kracht moet gebeuren, en daarom hebben wij er rond Prinsjesdag een begin mee gemaakt.

Wat betreft 'Prinsjesdag Aktiedag' kan een tweede ding niet onvermeld blijven. In Delft, Den Haag en Wageningen is niet door de plaatselijke FNV-afdeling alléén van Prinsjesdag een aktiedag gemaakt. Dat is gebeurd in samenwerking met diverse organisaties; steeds met organisaties van uitkeringsgerechtigden, soms met verenigingen van buitenlanders, in andere gevallen met politieke partijen, studentenorganisaties, buurt- en wijkverenigingen, terwijl in Wageningen ook het college van B&W meedeed. Eén element willen wij eruit halen, namelijk de samenwerking tussen werkenden en niet-werkenden. In geen van de drie steden is er een lange traditie van samenwerking tussen de FNV-afdeling enerzijds en verenigingen van werklozen, arbeidsongeschikten, bijstandsvrouwen anderzijds. Onze recente ervaringen met die samenwerking zijn positief, en in alle drie de steden willen we die samenwerking voortzetten.

Net zo min als er fundamentele belangentegenstellingen zijn tussen bijvoorbeeld overheidspersoneel en CAO-werknemers, net zo min zijn er fundamentele belangentegenstellingen tussen werkenden en niet-werkenden. Daarom hebben wij die samenwerking gezocht; met respect voor de identiteit van iedere aan die samenwerking deelnemende organisatie, staat vóór wat ons verbindt, niet wat ons verdeelt. Wij denken dat het méér en méér die kant op moet, zowel plaatselijk als landelijk. Solidariteit en samenwerking in plaats van verdeeldheid, 'ieder voor zich' en vervolgens tegen elkaar uitgespeeld worden. Graag horen we jullie mening over dit standpunt.

Ook over het volgende punt zouden we graag jullie mening vernemen.

Aan het eind van dit jaar wordt door de Tweede Kamer de begroting van Sociale Zaken (en Werkgelegenheid) behandeld. Bij die gelegenheid dreigen de uitkeringen en de minimum-(jeugd-)lonen een forse dreun uitgedeeld te krijgen. Ook daarin mogen wij niet berusten. Ten eerste omdat het afgelopen moet zijn met het pakken van de zwaksten, ten tweede omdat daarmee de 'vloer' onder alle inkomens wordt weggehaald en zo de weg dreigt te worden vrijgemaakt voor verdere inkomensmaatregelen.

Laten we ons als FNV sterk maken voor de positie van de sociale minima, en in samenwerking met organisaties van uitkeringsgerechtigden de behandeling van de begroting van Sociale Zaken maken tot een richtpunt voor landelijke actie. Laten we één bepaalde dat tot aktiedag kiezen welke zoveel mogelijk plaatselijk wordt

DE URGENTIE VAN HET VAKBONDSOFFENSIEF

The logo for 'Solidariteit' is written in a stylized, bold, italicized font. The letters are white with a black outline, set against a dark rectangular background.

ingevuld. Het mag niet bij solidariteit op papier blijven; solidariteit is pas daadwerkelijk solidariteit, als het met daden, met actie, kracht wordt bijgezet!

We zijn zeer benieuwd naar jullie mening over bovenstaande standpunten en voorstellen. We verzoeken jullie daarom dringend schriftelijk te reageren naar het adres van ondergetekende.

Met hartelijke groet,
namens de FNV-afdelingsbesturen van
Delft, Den Haag en Wageningen

w.g. John Stals, Delft

Oude adresgegevens weggelaten